

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT.)

VASUTI SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

A MISKOLCZI MAV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A SZERKESZTÉSÉRT FELELŐS:

ZSIVKOVITS ANTAL.

Előfizetési ára:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Szerkesztőseég:

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre 14— kor.
Fél évre 7— kor.
Negyed évre 3-50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig) a »Nemzeti« balesetbiztosító részvénytárs.-nál 3000 koronára halál esetére és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

Hol az ígéret?

Miskolcz, 1905. június 10.

(§§) Heti krónikánk írója — úgy látszik — nem minden alap nélkül temetgeti rimes soraiban a megígért *szolgálati pragmatikát*, mert ime, az ígéret után immár csak nem egy teljes év tünt le s még mindezideig semmiféle jelét nem láttuk annak az igyekezetnek, hogy a felsőbbtség ezt a presszans függő kérdést elintézni akarná.

A szolgálati pragmatika kilátásba helyezése magában véve élénk bizonyítéka azon kétségbevonhatatlan tény beismerésének, hogy a vasutintézet és alkalmazottai között fennálló jogviszony a modern életnek megfelelő új rendezést kíván; hogy az eddigi kétes értékű és nagyon is egyoldalú szolgálati szabályzat s ennek kiegészítő részét képező illetményszabályzat új alapokra fektetve meg is feleljen azon célnak, a melyet a dolog természeténél fogva kell, hogy szolgáljon.

És ime, mi a helyzet ma? Rosszabb, mint volt ezelőtt. És pedig rosszabb azon egyszerű oknál fogva, mert az általános felfogás és megállapítás szerint meg nem felelőnek bizonyult szolgálati szabályokat ezen tény dacára még hosszú teljes év multán is fenntartotta a sablonokra alapított rideg bürokratizmus, a mi pedig egészségtelen állapot úgy a közszolgálatra, mint a váratkozás által immár teljesen elkedvetlenedett személyzetre.

A fizetésrendezés tárgyában kiadott miniszteri szabályrendelet végrehajtása tárgyában kelt utasítás meghagyta az igazgatóságnak, hogy a fizetésrendezéssel — változott viszonyokra való tekintettel — a szolgálati rendtartás és illetményszabályzat módosítása céljából a szükséges tervezetet készítse el

és a minisztériumhoz felülbírálás s jóváhagyás czéljából terjessze fel.

Ugy tudjuk, hogy az igazgatóság az üzletvezetőségek hozzászólásával és munkálatainak felhasználásával elkészített tervezet felterjesztése által ezen utasításnak már régen megfelelt, de nem bírjuk megérteni, hogy oly hosszú idő eltelte után sem kaphatta meg a vasuti személyzet azt a létérdekére oly fontos és most már teljesen nélkülözhetetlen új szabályzatot, melynek kiadása már csak azért is sürgető kérdést képez, miután a fizetésrendezés által sok tekintetben módosított helyzettel ezen elavult, régi rendszerre épített szolgálati utasítások nincsenek kellő összhangban.

De sürgeti minden oknál kiáltóbb szükség is a rég tett ígéret mielőbbi beváltását és ez az, hogy a folyton terhesebb szolgálati kötelességekkel arányban nem álló jogok új megállapítást nyerjenek és pedig oly alapon, hogy azok a lépten-nyomon hangoztatott hu-

manizmus követelményeinek, az alkalmazottak létérdekeinek megfelelően és az ambícióknak a mostani rendszer által ugyszólván mesterségesen előmozdított kiölése ellen megfelelő orvosló szert tartalmazzanak.

Véleményünk szerint az új szolgálati szabályok megalkotásánál ezen főbb kiindulási pontokat kell szem előtt tartani, mert ha ez a lényeg hiányzik fog belőlük, akkor minden jó szándék csak írott malaszt lesz, melyből sem az intézetre, sem pedig az alkalmazottra nem háramlik haszon.

Alkohol élvezet és a gazdaságos munka.*)

Junius 10.

A vasutak, rendkívül nagy hivatalnoki és munkásszemélyzetükkel a világ legnagyobb munkaadói közé tartoznak. Nem csupán ez,

*) Ezen érdekes cikket D. de Terra porosz államvasuti igazgatótól a „Zeitung des Vereins Deutscher Eisenbahnverwaltungen“ című szaklap után Pártos Pülöp fordításában hozzuk s melegen ajánljuk kar társaink figyelmébe.

TÁRCZA.

Őszintén!

Írta: Vértessy Gyula.

Jó pajtásom volt a kis Vilma. Olyan, mint egy igazi, jó férripajtás. Czikornya nélkül lehetett vele beszélgetni az adósságaimról, a csalódásaimról, Tolstoj »Kreutzer szonátá«-járól, Zola »Naná«-járól — és végezetül ő is megfogadta nekem és én is neki, hogy ha majd egyszer igazán szerelmesek leszünk valakikbe, hát azt egymásnak meg fogjuk mondani.

Aranyos, őszinte jószág volt. És egyszer, egy szép nyári délutánon mégis úgy fájt az őszintesége. Akkor úgy éreztem, mintha a nap egyszerre kialudott volna; a virágok fáradtan, hervadtan hajtották volna le fejüket és harmincz fokos meleg helyett, hideg fagyasztó szél surrant volna el közöttünk.

Pedig csak őszinte volt. Legfeljebb talán őszintébb, mint máskor, mert magáról is beszélt.

Szép nyári délután volt, olyan, aminőre jól esik visszaemlékezni most, a ködös, borongós őszi napok elején.

Kint ültünk a balatonparti nyaraló verandáján. Ő egy hintaszéken ült, én mellette álltam.

Lassan hintázta magát, miközben sárgaczipős kis lábáról minduntalan lerebcent a mousseline szoknya s kikandikáltak a formás, fekete harisnyába bujtatott bokácskák. Szép természetéhez szinte odatapadt a könnyű nyáriruha, matrózkihajtásu zubbonya csipkegallérját felborzolta az oda befurakodott kíváncsi, pajkos szellő.

Csupa fiatalság, csupa kívánatos üdeség volt az egész alak. Bájos tavaszi költemény, színnel, illattal, melegséggel tele. Nyelvecskéje hegyével körülnyaldosta piczi száját, egészen öntudatlan kacérsággal, hogy az még szebb, még kívánatosabb legyen nedves pirosságában.

Nagyon melege volt. Blouse-ának felső kapcsát kikapcsolta s még jobban széthajtotta a csipkegallért, hogy a melléből egy kis háromszög vakító fehérséggel villant elő a tegethof-kék selyem blouse domboru hajtásából.

Nem tudtam róla levenni a tekintetemet. Sohsem éreztem még annyira, mint akkor, hogy veszedelmes dolog szép leányokkal barátságot kötni.

hanem az államszervezetben elfoglalt kiváló helyzetük, sőt saját jól felfogott önérdekük is az alkalmazottakkal szemben bizonyos kötelezettségeket ró rájuk, mely kötelezettség alól a mindinkább erősödő szociális viszonyok behatása alatt, ma már alig vonhatják ki magukat. Sőt, ha tisztán az alkalmazottakkal szemben a szolgálat és ellenszolgálaton alapuló gazdaság-politikai viszonyokat vesszük tekintetbe, világos, hogy mennyire érdekükben áll személyzetüknek testi és szellemi munkaképességét folyton azon a magaslaton tartani, hogy az a rábízott kiváló munkának megfeleljen, egyuttal kiváló gondoskodásuk tárgyát kell, hogy képezze a szolgálatukban lévő testi erő korai elhasználását megakadályozni bizonyos egészségügyi intézkedésekkel.

Természetesen ezen gondoskodás nem szorítkozhatik csupán arra, hogy a szolgálati alkalmaztatást részint a különböző szolgálati ágak különös kivánalmaihoz és viszonyaihoz, részint pedig az alkalmazottak képességeihez mérje, hanem az élet egyéb követelményeit is figyelembe kell venni. Tény, hogy ezen gondoskodás egy idő óta, különösen pedig napjainkban, igen különböző módon érvényesül, mint például: egészséges lakások, lakható nappali- és hálótermek iránt felmerült

kivánalmak teljesítése, ugyszintén a vonat-személyzetnek élelmi és élvezeti czikkekkel való ellátása stb. Bár a személyzet, a mint azt a körülmények megkövetelik, az egészséges életmódnak nélkülözhetetlen feltételeit előljáróságától nyeri is, még sem lehet az annak feladata, de módjában sem áll, hogy a személyzetet szolgálatban, avagy szolgálaton kívül, mindennemű káros befolyásoktól távol tartsa, melyek úgy a testi, mint a szellemi képességre többé-kevésbé befolyásolhatják. Ezért üdvös dolog lenne, hogy úgy a hatóságok, mint a különféle segélyegyletek, a személyzet magán-egyletei, valamint a pályaeorvosok őket az egészségügy alapszabályaira oktassák. Ezen oktatás már csak azért is sürgősen szükséges, mert a testi és szellemi képesség fokozottabb hanyatlása, mely már az érdeklődést széles körben felköltötte, a szesz italoknak nagyobb mértékben való fogyasztására vezethető vissza, mely különösebb mérvben nemcsak a vasuti személyzet körében, hanem másutt is észlelhető.

Hogy a vasuti személyzet józan életmódja, tekintettel ama nagy felelősségre, a melylyel ezek életéért és vagyonáért felel, tekintettel továbbá azokra a nagy veszélyekre, amelyek a vasuti szolgálattal egybekötve vannak, mily nagy fontossággal bír,

— Nos, barátom mit néz annyira? Nem emlékszik a Kreutzer szonátából, hogy egy jó állású blouse sokszor megvesztegeti a legokosabb férfit is és ostobaságokat követett el vele. Például szerelmessé teszi.

— Nos, édes Vilma, és az olyan nagy ostobaság lenne?

— De mekkora! — kaczagott fel vidáman. — Hanem erről ne is beszéljünk. Különben is tudja, hogy mi elhatároztuk magunkról, hogy efféle dolgoktól óvakodni fogunk. S emlékezzék csak vissza véd- és dacszövegségünk első pontjára: „Örök barátságot fogadunk egymásnak azzal a kikötéssel, hogy amint az egyik fél beleszeret a másikba, a barátság felmondottnak tekintetik . . .”

Nézze, milyen remek ez a víz!

Dühös voltam ugyan erre a remek vízre, melyet kénytelen-kelletlen nézmem kellett, de nem haragudhattam rá még sem sokáig, mert csakugyan nagyon szép volt.

Ragyogó, széles tükörén, fehér szegélyű, fodros hullámok kergették egymást s a túloldali tihanyi mészspart elmosódó fehér vonalával összefolyt a víz zöldes-kék hullámvonala. Bent a vízben, az innenső parttól vagy száz ölnyire, mint valami hatalmas

szárnyu nagy vízi madár, ringva siklott egy yacht.

Vilma távesővet vett elő s nézte, hogy kik ülnek benne.

— Herich báró a feleségével. Nézze csak.

Valóban ők voltak. A bájos fiatal asszony odasimult a pufók arczu, vén kopasz emberhez.

— Nézze, most lehajol hozzá, most megcsókolja

— No, higgye el kedves Vilma, sohsem hittem volna, hogy az a kedves, szép, fiatal, okos . . .

— És tegye hozzá: szegény . . .

Nos, hát és szegény, de ismétlem, nagyon bájos és okos Érdy Olga feleségül menjen ahhoz a csuf, vén emberhez.

— Aki azonban nagyon gazdag. És látja, én nem csudálkozom ezen a dolgon egy cseppet sem. Mi lányok, az életben csak egy dologtól félünk: a szegénységtől. Természetesen csak mi, akiket úgy neveltek itthon, hogy minden kívánságunk teljesezésbe menjen. Mi azt akarjuk, hogy ez az utánra is úgy maradjon. A házasetben is. Mi, akik ezenkívül elég okosak vagyunk ahhoz, hogy tudjuk, hogy legtöbb esetben a férflszerelmeknek csak morzsáját kapjuk, az életet végigélvezett férfiak langyos csók-

azt mondani is fölösleges. Mily nagy előnyére szolgálna ugy a személyzetnek, mint a vállalatoknak és az összességnek, ha sikerülne a személyzetet az alkohol tartalmu italok mértékletes élvezetéhez szoktatni, vagy legalább közvetlenül szolgálata előtt és alatta ezek élvezetétől eltiltani!

Ezen előnyök főbb vonásokban a következők volnának:

1. A személyzet anyagi helyzete kiválóan javulna, mert rendes kiadása tetemesen csökkenne. Mert középszámítás szerint egy munkás szeszes italokra jövedelmének $\frac{1}{10}$ -ét, nemritkán $\frac{1}{5}$ -ét költi el. kiket azonban ezért, tekintettel jövedelmük csekély voltára és a különböző körülményekre, gáncs alig érhet.

2. A személyzet egészségi állapota is javulna, ellentállókabb lennének a munkában, munkabírásuk is nagyobb lenne, ritkábban és rövidebb ideig tartó betegségek zaklatnák.

3. A vállalatok, nyugdíj-, betegsegélyző- és egyéb egyletek nagyobb összegeket takarítanak meg, a vállalatok pedig sok helyettesítési költségtől kiméltetnének meg.

4. A szeszes italokról való lemondás nemcsak a személyzet anyagi hiányait pótolná,

jait — hát mi ezekért a csókokért elég, ha feláldozzuk addigi tisztá, szüzi életünket. Több áldozatra nem vagyunk hajlandók. Így például a nélkülözésekre sem.

— Még olyan férfi szerelméért sem, akinek a szerelméről tudják hogy az tisztá, nemes láng, még olyan férfiéért sem, akinek például maga lenne, kedves Vilma, az első, igazi nagy szerelme s aki magáért képes lenne minden áldozatot meghozni?

— Minden áldozatot? Mit értenek maguk minden áldozat alatt? Azt, hogy az oltár elé vezetnek?

— Nem azt, hányan feláldozzák jövőjüket, becsületüket, egy-egy szerelemért!

— Nos, és mit érünk mi a mi elzüllött, gazember fejünkkel? Lehetünk azzal csak perczig is boldogok? Nem barátom, ezt maga sem hiheti. Ámbár igaz, van eset mégis, mikor áldozatot hoz a férfi, de higgye el, ez nagy ostobaság. Mert a meghozott legnagyobb áldozat mellett sem tudjuk megbocsátani a férfi főbűnét, azt, hogy hogy ha nem tud számunkra legalább öt szobás elsőemeleti lakást tartani, meg két eselédet, szakácsnét; továbbá, ha a színházban nem tud bérelni és ha patáliát csinál a szabókontókért. Pedig ezek még csak

hanem ezáltal a büntetések nagy százaléka elesnek.

Häeseler gróf kimutatta, hogy a hadseregben előfordult bűntények 90 százaléka részeg állapotban követtetik el. Ugyanigy van ez a haditengerészetnél is. Már pedig a hadsereg és haditengerészetéről következtetni lehet a polgári, különösen a vasuti vállalatok alkalmazottaira, mint akik nagyobbbrészt a hadsereg köréből kerülnek ki. Sőt mondhatni, amit ott vasfegyelem mellett sem tudnak kiküszöbölni, az emitt csak fokozódhatik.

5. A személyzet által okozott balesetek nagymértékben apadnának. Hogy ezen körülmény mennyire indokolja a szesz élvezetének eltiltását, azt bővebben kifejteni felesleges.

Ezen világos példák azonban nem alkalmasak arra, hogy leküzdhezzék az ital élvezetének gyógyíthatatlan szenvedélyét, mert inkább a felvilágosítás és az oktatás, és pedig nemcsak a szakértők, t. i.: az orvosok részéről, hanem inkább saját munkástársaik részéről, kikről e részben a teljes önzetlenség tételezhető fel s ezek szavait jobban is megszívlelik.

(Folyt. köv.)

az ugynevezett elemi szükségletek. Hol maradnak a kényelmiek, a fényűzésiek?

— De hát a szerelem, édes Vilma, az egészen mellékes ebben a dologban?

— Szerelem? Én azt hiszem, hogy az már csak a könyvekben van. Legfeljebb hazudunk néha, mikor azt mondjuk, hogy szeretünk Önök kényelemszeretetből, megunva a kalandokkal járó fáradtságokat és mi önzésből, hogy kiszabaduljunk a házi kordából, vagy félelemből, hogy vén lányok ne maradjunk.

— Mi férfiak még tudunk igazán is szeretni, nemesen, önzés nélkül.

— Elég baj az Önök közül arra, aki így tud. Hallgasson csak jól ide. Ismerte Berendy Tibort?

— Hogyne? A fess Tibort, a szép főhadnagyot. Elvette Géczy Zsorzsint. Épen jó példát hoz fel. Látja, az már csak hozott áldozatot. Nem volt a leánynak kaucióra valója; hát kvietált. Most számtiszt a honvédelmi minisztériumban és nagyon boldog férj.

— Gondolja? A nyár elején, mielőtt kijöttünk ide, Zsorzsint volt nálam. Nézegette az új nyári ruháimat és egyszerre csak fuldokló zokogásba tört ki. És tudja, miért sirt? Mert az ura neki csak egy nyári ru-

Helyiérdekű vasutak üzlet-eredménye.

Június 10.

A *Pozsony-komáromi egyesült h. é. vasut r.-t.*, mely a Komárom-dunaszerdahelyi h. é. vasut r.-t. és a Pozsony-dunaszerdahelyi h. é. vasut r.-t. egyesülése révén keletkezett, 1904. évi, a fuzió után első mérlegét 234 540 k. bruttó bevétel mellett 198 341 k. tiszta nyereséggel zárta le, a mi a 7 693 400 k. alaptőke 2.58%-os kamatozásának felel meg. Az üzemi bevételek 226 255 k.-t., az üzemi kiadások és adók 28 999 k.-t tettek ki. A mérleg szerint a vasuti vonalakba fektetett építési tőke 7 693 400 k.

A *Szolnok-kiskunfélegyházi h. é. vasut r.-t.* 1904. évi mérlegét 66 825 (1903: 62 305) k. bruttó bevétel mellett 56 462 k. tiszta nyereséggel zárta, az előző évi 53 241 k.-val szemben. Ez a nyereség a 4 496 600 k. alaptőke 1.26%-os kamatozásának felel meg.

A *Nógrádvármegyei h. é. vasut r.-t.* 1904. évi mérlegét 300 075 k. bruttó bevétel mellett, 5225 k. áthozat betudásával, 266 792 k. tiszta nyereséggel zárta az előző évi 258 331 k.-val szemben. Ez a nyereség a 9 064 600 k. alaptőke 2.96%-os kamatozásának felel meg. Az üzemi bevételek 279 389 k. ról 287 798 k.-ra emelkedtek. A társaság elsőbbségi részvényei után előreláthatólag 10 k. = 5% osztalékot fog fizetni, mint tavaly.

hát tudott csináltatni, abban hordja ki vásárnaponként a városligetbe, meg a zugligetbe. Azután elmondta, hogy magának kell főzni, pedig úgy utálja a konyhát, mint talán senki; hogy egy forintot kap mindennapra s abból kell reggelit, ebédet, vacsorát adni! És még sok mindent elmondott a nyomoruságukról és arról, hogy most látja csak, micsoda nagy örültséget követett el. Mikor pedig azt kérdeztem tőle, hogy talán már nem is szereti a férjét, hát csak a vállát vonogatta s azt mondta.

— Talán még szeretem egy kicsit, de ha még sokáig így tart, meg fogom gyűlölni. Kiábrándulni már is kiábrándultam belőle. És csunyaság is volt tőle ilyen nyomoruságos életre elvenni!

— És Zsorzsinnak maga igazat adott?

— Természetesen.

Nagy kék szemével mélyen belenézett a szemembe a szép leány, mintha azon át a lelkemhez akart volna beszélni. Azután szelíden, mosolyogva mondta:

— Édes barátom, csak áldozatot ne akarjon sohahozni értünk. Nem érdemes...

Forrón tűzött le a nap, de én úgy éreztem, mintha valami hideg, fagyos szellő surrant volna el közöttünk.

A *Szilágysági h. é. vasut r.-t.* 1904. évi mérlegét 180 978 (1903: 175 144) k. bruttó bevétel mellett, 153 022 k. tiszta nyereséggel zárta az előző évi 149 358 k.-val szemben. Ez a nyereség az 5 902 400 k. alaptőke 2.59%-os kamatozásának felel meg. A társaságnak 1904-ben 14 032 k. tartaléktőkéje szabadult fel a kéteseknek tartott hozzájárulások befizetése révén.

A *Fehér és tolnavármegyei h. é. vasut r.-t.* 1904. évi mérlegét 213 713 (1903: 218 373) k. bruttó bevétel mellett 187 368 k. tiszta nyereséggel zárta az előző évi 191 808 k.-val szemben. Az üzleti bevételek 216 701 k.-ról 212 144 k.-ra csökkentek, míg a kiadási tételek változatlanok maradtak.

A *Karczag-tiszafüredi h. é. vasut r.-t.* 1904. évi mérlegét 45 130 (1903: 41 925) k. bruttó bevétel mellett 37 755 k. tiszta nyereséggel zárta az előző évi 35 646 k.-val szemben. A társaság törzsrészvényei után 3.20 k. = 1.60% osztalékot fizet, mint az előző évben.

A *Pápa csornai h. é. vasut r.-t.* 1904. évi mérlegét 53 745 (1903: 54 491) k. bruttó bevétel mellett 45 765 k. tiszta nyereséggel zárta az előző évi 46 652 k.-val szemben. A társaság törzsrészvényei után 4.10 k. osztalékot fog fizetni, mint tavaly.

A *Kőrös-belovár-verőcze-bárcsi h. é. vasut r.-t.* 1904. évi mérlegét 270 948 (1903: 238 329) k. bruttó bevétellel zárta, a miből az igazgatási költségek 7746 k.-t emésztettek meg, úgy, hogy tiszta nyereségül 263 202 k. maradt az előző évi 230 678 k.-val szemben.

A *Félegyháza-majsai h. é. vasut r.-t.* 1904. évi mérlegét 51 993 (1903: 42 620) k. bruttó bevétel mellett 23 948 k. tiszta nyereséggel zárta az előző évi 22 346 k.-val szemben. A forgalmi bevételek ugyan 40 882 k.-ról 50 065 k.-ra emelkedtek, de ezzel szemben az üzleti költség 17 705 k.-ról 24 791 k.-ra növekedett. A társaság elsőbbségi részvényei után 3.50 k. = 1.75% osztalékot fizet az előző évi 3.30 k. = 1.65%-kal szemben.

(Vége köv.)

HETI KRÓNIKA.

Június 10.

Norvégia ősz királyát
Jogarától megfosztották,
Akáresak egy máv. díjnokot,
Ki valamely bűnbe botlott.
Uj dolog ez és szokatlan,
Elrejtett tűz néha pattan
S két országot borít lángba,
Mint fekvészett forró láva.

tól Martonyi község határán át a község mellett fekvő vasércz-bányaig terjedő gőzmozdonyu vasutvonalra az előmunkálati engedelmet ez évre meghosszabbította.

* **Az osztrák vasutak forgalma márczius havában.** A hozzánk juttatott hivatalos kimutatás szerint az osztrák vasutak átlagos üzemhossza a folyó év márczius havában 20,802 km. volt, szemben 20,563 km.-rel a múlt év hasonló havában. Az említett hónapban az osztrák vasutakon 12,666,866 személy és 9,500,031 tonna áru szállított, a bevételek pedig 53,045,880 koronát tettek, szemben 53,524,581 koronával a múlt év hasonló havában. A folyó év elejétől márczius végéig az osztrák vasutakon 33,814,297 személy és 27,006,517 tonna áru szállított, a bevételek pedig 147,231,140 koronát tettek, szemben 148,129,838 koronával a múlt év hasonló időszakában.

* **Keskenyvágányu vasut Zágon és Barátos között** Háromszékmegyében fekvő zágoni erdőterületről Zágon községen át a brassó—háromszéki vasut Barátos állomásáig a Diósi Ignác fia Lajos nagyváradi cég egy teher- és személyszállításra alkalmas keskeny nyomtávú vasutat épített, amelyen a munkálatok máris serényen folynak. Az új vasutat még ez év őszén átadják a forgalomnak.

* **Új állomás.** A kassa—oderbergi vasut vonalán (Csáca város őrh. W.) névvel új megállóhely létesült, hol a gyorsvonatok kivételével minden vonat megáll.

* **A pécs—siklósi vasut** létesítésére Siklós nagyközség 100,000 k. hozzájárulást szavazott meg törzsrészvények ellenében.

* **A nagyváradi villamos közuti vasut** közgazgatási bejárását május 31-én tartották meg.

* **Tűz Kassa állomáson.** Óriási tűz volt a kassai vasuti állomáson, mely teljesen elhamvasztotta a fővámházi nagy áruaktárt. A tűz éjjél után két órakerült ki a raktár belsejében s csakhamar lángba borult az egész nagy faalkotmány s rövid idő alatt porrá is égett a benne felmozott vámköteles temérdek áruval együtt. Volt ott a petróleumtól kezdve a selyemig mindenféle. A tüzhöz csakhamar kivonult a tűzoltóság, a mentésről azonban szó sem lehetett, csupán arra szorítkoztak, hogy a tűz tovább ne terjedjen. A kár igen nagy. A vizsgálatot megindították.

* **A nagybánya-fernezelyi vasut** létesítésére Nagybánya város közgyűlése törzsrészvények ellenében 10,000 K hozzájárulást szavazott meg.

* **Növeli-e a vasutra való befuvarozásért fizetett költség az áru értékét?** Egy áru a vasuton szállítás közben elveszett. A feladó erre beperelte a vasutat, követelve az áru értékét, azonfelül pedig azt a fuvardíjat is, melyet az árunak vasutra való fuvarozásáért fizetett. Az első bíróság az áru tényleges értékét meg is ítélte, de a befuvarozási költséget nem, úgy indokolván ebbeli ítéletét, hogy ez a költség akkor merült fel, mikor az árut a vasut még nem vette át, a fuvarozási szerződés még nem volt megkötve, ennél fogva az ebbeli kár a vasutat nem érintheti. Felperes fellebbezvé, a *budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék* fellebbezési tanácsa az első bíróság ítéletét megváltoztatta s a befuvarozási költséget is megítélte a következő indokolással: Az első bíróság ítéletének csak az a része van megtámadva, melylyel felperest az elveszett árunak a feladás helyén a községből a vasuti állomásig való fuvarozása által felmerült 21 K 10 f. költség iránti követelésével elutasította. Ámde az üzletszabályzat 80. §-a értelmében a vasut az áru elveszése esetén azt a *rendes kereskedelmi értéket* tartozik megtéríteni, melylyel az áru a *feladás helyén birt.* Már pedig a kereskedelmi érték alkotó részét képezi mind az a költség, mely az árunak a termelés helyéről a fogyasztás helyére való szállítása által felmerül. Kétségtelen ebből, hogy ha az áru a feladás helyén a községből a vasuti állomásra fuvaroztatik, *kereskedelmi értékben növekedett az az a költséggel, amely e fuvarozás folytán felmerült.* A vasut tehát arra, hogy a költséget, mint az árunak a feladás helyén való *rendes kereskedelmi értéke* részét megtérítse, az üzlet szab. idézett szakasza értelmében igenis köteles. Ezeknél fogva az első bíróság ítéletének megtámadott részét megváltoztatni s a vasutat a befuvarozási költség megfizetésére kellett ítélni.

Szellemes mondások.

— Wilde Oszkár. —

Mindig az volt a véleményem, hogy egy férfi, a ki nőszülni készül, vagy mindent tudjon, vagy semmit.

*

Nem feltétlen igazság valami csak azért, mert valaki érte meghalt.

*

Két mód van arra, hogy a művészetet ne szeressük: az első, hogy nem szeretjük, a másik, hogy józanul szeretjük.

*

Mindnyájan a sárban fetrengünk, de némelyek közülünk a csillagokra néznek.

*

Szeretem a másokról szóló botránymeséket, de a rólam szólók nem érdekelnek: hiányzik belőlük az újság ingere.

Tüze viz kell, ámde hiba;
Ha érzik a víznek híjja,
Mert a tűz vad szenvedélye
Pusztít, mint a gyilkos kése.
Államvasut nagy raktára
— Benne áru sok és drága —
Igy égett le földig Kassán.
Mi nagy rést üt állam-kasszán.

Még egy máv. hiv. Morán János,
Aki Tornán volt pénztáros
Vasut pénztét összeszedte
S ellépett a szedte-vette.
Rút dolog, ha ember szivben
Egy szikrányi hála ninesen,
S aki kenyért ad szájába,
Megrabolja vad módjára.

A czár végre észbe kapott,
Bántja lelkét az állapot.
A temérdek ember vére
Fellázadt szegény fejére
S békülékeny hangba kezdett.
Örök béke! itt a kezdet!
Saját kárán a bizónak
Testté lesz az elvi szózat!

Csak m' nálunk nincs még semmi.
Kérdés: lenni, vagy nem lenni?
Az ex-lexben nyakig ülünk,
Alig látszik ki a fülünk.
Jövönk sötét, mint az éjjel.
Kába harcban erónk vész el,
Kimerült ész és taktika!
Hol maradsz már — *pragmatika?*

Turidu

HIREK.

Lapunk összes előfizetőinek, olvasóinknak és munkatársainknak zavartalan, boldog ünnepeket kívánunk!

* **A magyar vasutak forgalma 1905. évi április hóban.** A kereskedelmi miniszterium kimutatása szerint, a magyar vasutak átlagos üzemhossza a f. év április havában 18,256 4 kilométer volt, szemben 18,129 4 kilométerrel az előző év hasonló havában. Ezen a hálozáton 1905. év április havában 7,097,949 személy és 2,888,697 tonna áru került szállításra. A bevételek ezek után 23,503,358 koronát tettek, szemben 19,546,101 koronával az előző év hasonló havában. Az emelkedés kilométerenkint 19 4/0-ra rug. A folyó év első négy havában a magyar vasutakon összesen 24,936,417 személy és 12,732,812

tonna áru szállítottott, a bevételek pedig 94,369,897 koronáru rugtak, szemben 89,721,491 koronával a mult év hasonló szakában. Az emelkedés kilométerenkint 4 4/0.

* **Marzsina—pojeni vasut** A kereskedelem-ügyi miniszter a Gfrerer, Schoch és Grossmann budapesti vállalkozó cégnek egy Marzsina állomásból kiindulólag Hertyina, Petrossa és Krivina irányában Pojenig vezetendő szabványos, esetleg keskeny nyomtávu gőzmozdonyu h. é. vasutvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét a Magyar agrár- és járadékbank rt.-ra ruházta át és egy év tartamára meghosszabbította.

* **A bodrogközi vasut.** A bogroközi gazdasági vasut építése tárgyában e hó 2 án Perbenyiken értekezletre gyűltek az érdekelt földbirtokosok s községek kiküldöttei. Az értekezleten gróf Majláth József elnökölt, ismertette a tervbe vett gazdasági vasut célját, hasznát. majd Sennyei Miklós br. tartott egy felolvasást a mezőgazdasági vasutak jelentőségéről. Ezután Tóth Sándor bemutatta az építendő vasut tervrajzát, mire az érdekeltség a tervezett vasutépítés eszméjét magáévá tette s az előzetes engedély kieszközlésére báró Sennyei Miklóst hatalmazta föl. Választottak azonkívül egy 32 tagu végrehajtó bizottságot, melynek elnöke gr. Majláth József, alelnöke br. Sennyei Miklós lett. Az értekezlet után bankett volt.

* **Budafok—nagy-tényi vasut.** A kereskedelmi miniszter Poipel Dénes budapesti fogorvosnak a budapest—budafoki villamos vasut budafoki végállomásából kiágazólag Kistény érintésével Nagytényig vezetendő keskeny, esetleg rendes nyomtávu közforgalmu lófogatu vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

* **Sikkasztó vasutas.** Morán János, a tornai vasuti állomás pénztárosa, 1300 korona el-sikkasztása után megszökött. — Főnökétől azzal a ravaszsággal kért pár órai szabadságot, hogy a gróf Keglevich temetésére megy Rákóra. Köröztetése iránt már megtették a lépéseket, eddig eredménytelenül.

* **Iparvasut Vasvármegy-ben.** Weisz Oszkár szombathelyi mérnök a Grassl, Scherk és társa ifj. Drach Mór cég Csákányban levő fűrésztelepén iparvasutat létesít, amelynek közigazgatási bejárását a napokban eszközölték. Az építési engedélyt a bejárás alapján rögtön a helyszínen megadták.

* **Meghosszabbított vasuti engedelem.** A kereskedelmi miniszter a boldvavölgyi h. é. vasut részvénytársaságnak Szalonna állomás-

tól Martonyi község határán át a község mellett fekvő vasérc-bányáig terjedő gőzmozdonyu vasutvonalra az előmunkálati engedelmet ez évre meghosszabbította.

* **Az osztrák vasutak forgalma márczius havában.** A hozzánk juttatott hivatalos kimutatás szerint az osztrák vasutak átlagos üzemhossza a folyó év márczius havában 20,802 km. volt, szemben 20,563 km.-rel a múlt év hasonló havában. Az említett hónapban az osztrák vasutakon 12,666,866 személy és 9,500,031 tonna áru szállított, a bevételek pedig 53,045,880 koronát tettek, szemben 53,524,581 koronával a múlt év hasonló havában. A folyó év elejétől márczius végéig az osztrák vasutakon 33,814,297 személy és 27,006,517 tonna áru szállított, a bevételek pedig 147,231,140 koronát tettek, szemben 148,129,838 koronával a múlt év hasonló időszakában.

* **Keskenyvágányu vasut Zágon és Barátos között** Háromszékmegyében fekvő zágoni erdőterületről Zágon községen át a brassó—háromszéki vasut Barátos állomásáig a Diósi Ignác fia Lajos nagyváradi cég egy teher- és személyszállításra alkalmas keskeny nyomtávú vasutat épített, amelyen a munkálatok máris serényen folynak. Az új vasutat még ez év őszén átadják a forgalomnak.

* **Uj állomás.** A kassa—oderbergi vasut vonalán (Csáca város őrh. W.) névvel új megállóhely létesült, hol a gyorsvonatok kivételével minden vonat megáll.

* **A pécs—siklósi vasut** létesítésére Siklós nagyközség 100,000 k. hozzájárulást szavazott meg törzsrészvények ellenében.

* **A nagyváradi villamos közuti vasut** közgazgatási bejárását május 31-én tartották meg.

* **Tüz Kassa állomáson.** Óriási tűz volt a kassai vasuti állomáson, mely teljesen elhamvasztotta a fővámházi nagy áruraktárt. A tűz éjjel után két órakor ütött ki a raktár belsejében s csakhamar lángba borult az egész nagy faalkotmány s rövid idő alatt porrá is égett a benne felmozott vámköteles temérdek áruval együtt. Volt ott a petróleumtól kezdve a selyemig mindenféle. A tüzhöz csakhamar kivonult a tűzoltóság, a mentésről azonban szó sem lehetett, csupán arra szorítottak, hogy a tűz tovább ne terjedjen. A kár igen nagy. A vizsgálatot megindították.

* **A nagybánya-fernezelyi vasut** létesítésére Nagybánya város közgyűlése törzsrészvények ellenében 10,000 K hozzájárulást szavazott meg.

* **Növeli-e a vasutra való befuvarozásért fizetett költség az áru értékét?** Egy áru a vasuton szállítás közben elveszett. A feladó erre beperelte a vasutat, követelve az áru értékét, azonfelül pedig azt a fuvardíjat is, melyet az árunak vasutra való fuvarozásáért fizetett. Az első bíróság az áru tényleges értékét meg is ítélte, de a befuvarozási költséget nem, úgy indokolván ebbeli ítéletét, hogy ez a költség akkor merült fel, mikor az árut a vasut még nem vette át, a fuvarozási szerződés még nem volt megkötve, ennél fogva az ebbeli kár a vasutat nem érintheti. Felperes fellebbezván, a *budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék* fellebbezési tanácsa az első bíróság ítéletét megváltoztatta s a befuvarozási költséget is megítélte a következő indokolással: Az első bíróság ítéletének csak az a része van megtámadva, melylyel felperest az elveszett árunak a feladás helyén a községből a vasuti állomásig való fuvarozása által felmerült 21 K 10 f. költség iránti követelésével elutasította. Ámde az üzletszabályzat 80. §-a értelmében a vasut az áru elveszése esetén azt a *rendes kereskedelmi értéket* tartozik megtéríteni, melylyel az áru a *feladás helyén birt.* Már pedig a kereskedelmi érték alkotó részét képezi mind az a költség, mely az árunak a termelés helyéről a fogyasztás helyére való szállítása által felmerül. Kétségtelen ebből, hogy ha az áru a feladás helyén a községből a vasuti állomásra fuvaroztatik, *kereskedelmi értékben növekedett az az a költséggel, amely e fuvarozás folytán felmerült.* A vasut tehát arra, hogy a költséget, mint az árunak a feladás helyén való *rendes kereskedelmi értéke* részét megtérítse, az üzlet szab. idézett szakasza értelmében igenis köteles. Ezeknél fogva az első bíróság ítéletének megtámadott részét megváltoztatni s a vasutat a befuvarozási költség megfizetésére kellett ítélni.

Szellemes mondások.

— Wilde Oszkár. —

Mindig az volt a véleményem, hogy egy férfi, a ki nőszülni készül, vagy mindent tudjon, vagy semmit.

Nem feltétlen igazság valami csak azért, mert valaki érte meghalt.

Két mód van arra, hogy a művészetet ne szeressük: az első, hogy nem szeretjük, a másik, hogy józanul szeretjük.

Mindnyájan a sárban fetrengünk, de némelyek közülünk a csillagokra néznek.

Szeretem a másokról szóló botránymeséket, de a rólam szólók nem érdekelnek: hiányzik belőlük az újság ingere.

IRODALOM.

Serenade Op. 23. czimen lapunkban könyv alakú mellékletként folyó elbeszélés gyűjteményt a »Haladás« szerkesztősége finom papíron és diszes kiállításban fogja megjelentetni a könyvpiacra, azon célból, hogy az előfizetők csekély árért a minden tekintetben értékes művet finom kiadású könyvalakban is megszerezhessek. Másrészt pedig a nem előfizetők is hozzájuthassanak. A »Haladás« szerkesztősége ezen kiadványával is a jótékonykodás szolgálatába kíván állani, amennyiben az előfizetésekből származó tiszta jövedelmet a vasuti árvaházi alap javára szánta. A tíz ivre terjedő vaskos kötet ára csak két korona lesz. Felhívjuk az olvasni szerető közönség figyelmét már előre is a legközelebb megjelenő kötetre és kérjük, hogy a jótékony célra való tekintettel minél többen fizessenek elő, hadd gyarapodjék a mindnyájunk közös érdekének szolgálatában álló eszme anyagi alapja!

Innen-onnan.

Kellemetlen érzés.

— Hogy tetszett a feleséged tegnapi nagy estélye?
— Sehogy! Mindig az az érzés volt bennem, hogy ha nem volnék a férje, talán meg se hívott volna!

A szokás hatalma.

Pinczér (átvéve apósától a felesége hozománykáját).
Milyen piszko! Még csak trinkgeldet sem ad!

Őszinte.

— Képzeld csak édesem, azt álmodtam az éjjel, hogy már sehogysem tudunk összeférni egymással. Te beadad ellenem a válókeresetet. Már épen összeköltél mindent és épen elmenni készültél...

— No és tovább?

— Tovább! Hát ekkor az történt, a mi minden kellemes álmnál előfordul, hogy — felébredtem!

A kaszárnyából.

Blau joghallgató, póttartalékos. Az egyetemről rendszeres időben elkésett a beiratkozással, így hát az ezredtől kért beigtatásra két napi szabadságot, a mit meg is adtak neki. Forsrft szerint jelentkezik a zugszfűhrer szobaparanecsnoknál:

— Jelentem alásan, két napi szabadságot kaptam.

— Aztán mire?

— Immatrikuláció, az egyetemen...

— Hej ezek a zsidó ünnepek! — jegyzi meg komolyan a zugszfűhrer ur.

Becsületes.

Bankár: Legyen Uram őszinte és vallja be, hogy leányomat csupán csak a pénzéért veszi el!

Báró: Szavamra mondom s bármily hihetlennék látszik is, én az Ön leányát valóban szeretem!

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szivesen közlünk rejtvényeket. —

Számrejtvény.

18. 9. 14. 12. 7. Pénz után fizetik.

8. 4. 5. Az edény egy neme.

1. 2. 11. 3. 4. 16. Nemzet.

6. 10. 17. 13. 11. 19. 14. 14. Egy vers-nem.

18. 15. 10. 2. 11. Konyhakerti növény

1—19. Reménytelenkérdés
melyre a vasutasok
szeretnék már a feleletet látni.

A talány minden helyes megfejtője, a ki a megfejtéshez 50 fillér csomagolási díjat mellékel, egy értékes jutalom-könyvben részesül.

Az 50 fillér bélyegjegyekben is beküldhető.

Megfejtési határidő folyó évi június hó 16. A helyes megfejtést június hó 17-iki számunkban tesszük közzé.

A »Haladás« 23-ik számában közölt talány helyes megfejtése:

Szent Péter esernyője.

A 3 helyes megfejtőnek, kik az 50 fillért beküldötték, a jutalomkönyvet kiszolgáltattuk.

Szerkesztői üzenetek.

Angyal J. Fülel. Folyó évi május 31-én.

459. sz. előfizető. E hó végén fog lejárni. Kérjük, hogy idejében ujtsa meg.

X. Y. Z. Kár volt önnek ezen három „ismeretlen“ álarca alá bujni, mert a soraiból kilógó lóláb ugyanis elárulta kilétét.

Fifi. A novella jönni fog, de csak úgy, ha valódi nevét közli velünk.

H. B. Kérjen tanácsot inkább a delphi-i jósdától, mint tőlünk. Ilyen nagyon is intim ügyekre sem kedvünk, sem hivatásunk beleártani magunkat.

Togo című hősi versezet nagyon ásatag izű. Kilátszik ugyan belőle a jóakarát és lelkesedés, de ez még nem elég a vers íráshoz.

N. N. Még a most folyó elbeszélésen kívül egy jön, aztán a kötet lezáródik. Utána mást fogunk közölni.

Több levélre jövő számunkban válaszolunk.

Kiadótulajdonos: **Zsivkovics Antal.**

aggyvelöm. Már nincsenek gondolataim se. Csak a szívem dobog még. Az is teérted, egyedül teérted. Vilma, V. I. L. M. A. Imádlak. Hiába vagy olyan hideg hozzám . . . Elviszlek magammal a tűzföldre. Ott hozzám melegsze! . . .

Az ember, a nap, a jég! Azt olvastam a lapokban, hogy férjhez akarsz menni. Már nem emlékszem bizonyosan, hogy kihez, de úgy hiszem: hozzám . . . Az akadémia hohnapi ülésén választ tagjává. Nagy ünnepeleység lesz. Haza kell jönnöm akkorára az északi sarkról . . . A repülő gépemen. Híres ember vagyok, Vilmán, nem is tudod? De igen.

B, a küllő közepe. Ez lesz a számitásom, hallgasd meg. Tizenötiször veszem a sugár hatódrészt . . . Vilma, úgy érzem, hogy megfagyok . . . Tűzet, tűzet! Hozzatok ide a pokol kohóját! Lángra van szükségem . . .

a, b, c. . . V. I. L. M. A. . . a, m, l, i, V. Vilma . . .

* * *

Az ajtóban komoly rendőrtisztviselő jelent meg egy beesett arczu, sápadt irnokkal. Rám kiáltott:

— Talán rokona?

— Csak barátja!

— Hát menjen ki. A szobát lepecsételtem . . .

A kétemeletes Hauser-palota előtt állott a mentők kocsija és kíváncsi néptömeg csoportosult körülötte. Engem is megszállt az asszony természet és meggyorsítottam lépéseimet, hogy láthassak valamit.

Mégis későn érkeztem. A kocsi félelmetes nagy ajtaja becsapódott, olyan borzalmasan és határozottan, mintha többé sohasem akarna kinyitni és azzal elvágtatott.

— Ki volt az? mi történt?

— Egy ur.

— Öngyilkos?

— Dehogya! Megőrült.

— Szegény!

Én is a Hauser-palotában laktam. Izgatottan futottam fel a házmesterhez, hogy megrudjiam a szerencsétlen nevét, a kivel egy házbán, talán épen egy emeleten laktam. Nem ismertem ugyan egy lelket sem az egész házbán, csak valami nyugalmazott levélhordót, a ki már a harmadik telet köhécselte mellettem a szomszédos hónapos szobában, de azért különös részvét szállta meg lelkemet az ismeretlen iránt.

— A kör négyszögítésének problémáját megfejtteni! Ez a cél. Nagy ember lesz belőlem. Ugy-e édes Vilmám?! Vilma! . . . Vilmám! Vilmám! Ugy tudlak téged szeretni. Kár, hogy szegények vagyunk! Miért is? Mert nem tudom megtalálni a kör négyszögítését . . . Csak ez . . .

De meglesz! A kezdet igen jó . . . Így ni. Vilmám, aztán majd elveszlek. Ide jössz a fővárosba . . . A kör . . . Boldogok leszünk . . . A négyzög . . . Tizenkét millió, bizonyos . . . Az akadémia tagjának választ . . . Ha egy gömbbe, a melynek az átmérője egy méter. Sok lesz. Fél. Negyed. Kevesebb. Semmi. Elenyésző csekélység . . . Elenyészik minden. Csak a szerelmem soha. Hiszed Vilmám?

Ez lesz a képlet: $V = i, i = 1, (m + a + m)!$. . . Borzasztó. Ismét nem jó! Megőrülök . . . Vilma, azért ide jössz lakni. A kör sugarát elosztom . . . Nyomon vagyok . . . V osztva i -vel . . . Ha tagja leszek az akadémianak, lesz munkám. Boldogság! . . . Csak a fejem ne fájna! . . . Hiába, így kell. Nehéz. De megbirkózom vele . . . Most hozzáadom a raddisz felét . . . Nem, nem! . . . Olyan butának érzenem magamat. Alig tudok gondolkozni.

Talán egy kis hideg víz segít. Ah! most újra éledek. Vilma, add ide a kezedet. Olyan jó hideg. $A + B + Z = V, i, 1, m, a$. Vilmám, az ember egy-szer él. De a boldogok soka élnek. És mi nagyon, nagyon boldogok leszünk.

A probléma rögtön készen lesz. A gömb középpontjából kiindulok az északi sark felé . . . Brrr! a jégmezők megborzongatják a hátamat. Csodálom Nansent. Az eszkimók sem fáznak, már hozzá vannak szokva, de én meg fogok fagyni. Először az

Az első emelet folyosóján künnálltak az összes lakók. Rémult, önmaguktól kikelt arcok bámultak felém. A katasztrófa benyomása alatt állottak még mindannyian és nem birtak szóhoz jutni.

A levélhordó is ott csoszogott, nagy alkalmatlanságára a járó-kelőknek.

— Jöjjön nagyságos uram, én tudok mindent. A 9-ik számú szobához vezetett.

— Itt lakott.

Az ajtó tárva volt és össze-vissza rendetlen-ségben állott a szoba.

— Hát a mérnök?

— Az.

— Szegény ember!

Magam sem tudom, miért, csak beléptem. Az összehányt szőnyegeket félretoltam az utamból és körültekinttem a szobában. Úgy éreztem, mintha a szerencsétlen mérnök tisztá, ép lelke, melyen még nem éjtett homályt az örület éjszakája, ott lebegett volna körülöttem. A butorokon szinte még meglátott a keze érintése, szinte még meleg volt a hely, a hová léptt, a hová ült, — és ő már nincs sehol. Egy percz alatt megbomlott az agyszerkezet rendes működése, mint a megzavart gépezet, a melyből hiányzik egy piczinyke alkatrész.

Szegény mérnök! . . .

Az asztalán néhány könyv hevert, sarkaiból kiforgatva és szétszaggatva. Kíváncsi lettem, hogy mit olvashatott. Talán következtetni lehetne sorsu moru sorsára. Egy naplófélét is felfedeztem iratai között. Mohó érdeklődéssel kaptam kezem közé s olvasni kezdem.

* * *

Előfizetési felhívás.

Julius hó 1-jével új előfizetést nyitunk a

„HALADÁS“-ra

Lapunk programja: *Vasutas kartársaink jogos kívánságainak hű tolmácsolása, vasut-intézetünk alkalmazottainak — egy közös szellemi társaságot teremtve — vezetése és oktatása s családi körében tanulságos szórakoztatása.* E kitűzött célunknak megfelelő volt eddig is lapunk beosztása és marad a jövőben is

Vezércikkeink a vasuti élet körében felmerült általános érdekű aktuális kérdéseket fogják tárgyalni, megvitatni azokat minden oldalról az igazság erejének őszinteségével.

Szakezikkeink a vasuti szolgálat egy-egy részének jelentősebb kérdéseit fejtegetik mindig avatott tollból, *népszerű modorban* tanítva és oktatva. Itt fogjuk adni a külföldi vasuti irodalomban feltűnt s bennünket is érdeklő kiválóbb szakezikkeket fordítását is.

Hireink rovata vasuti olvasó-közönségünket érdeklő hazai *ujdonságokkal*, valamint a hazai és külföldi vasuti élet nevezetes eseményeivel, vasutépítések, találmányok stb. leírásával foglalkozik.

Tárcza rovatunkban mindig eredeti szépirodalmi közleményeket, verseket, elbeszéléseket, novellákat és egyéb tárczacikkeket hozunk.

A hét története a hétnek hazánkban és a külföldön történt szenzációs eseményeit mulatóan fogja előadni.

Innen-onnan czimen szellemes apróságok, derűs történetkék tarkítják lapunkat.

Hosszabb terjedelmű, kiválóbb szépirodalmi műveket külön mellékletként adunk olvasóinknak.

Fejtörő czim alatt szórakoztató rejtvényeket hozunk, melynek megfejtői között esetről-esetre jutalom-könyvet sorsolunk ki. — *Szerkesztői üzeneteinkben* olvasóinknak bármely kérdésben szívesen adunk utbaigazítást vagy felvilágosítást. E rovat egyszersmind a szerkesztők postája.

Ezen *állandó rovatainkon* kívül időnként *Irodalom* czim alatt olvasóközönségünket érdeklő könyvismertetések, — *Hasznos tudnivalók* elnevezés alatt újabb közérdekű dolgokat adunk közre.

Munkánkban lapunk belső munkatársai: *Banovits* László, *Bottka* Attila, dr. *Görgey* László, dr. *Iharos* István, *Oroszlányi* László, *Szűts* Jenő, *Temesváry* Alajos és *Zajácz* István támogatnak.

A vasuti szak- és szépirodalom fellendülését célozva, évenként kétszer, esetleg többször is pályázatot hirdetünk. — A szakezikkeket bírálóiul ismét sikerült megnyernünk *Görgey László* üzletvezető urat, *Fürész Sándor* felügyelő urat, a miskolci üv. vontatási osztályának vezetőjét és *Kun Bertalan* főellenőr urat, a miskolci üv. forgalmi és kereskedelmi osztályának vezetőjét, a kik a birói tisztre készségesen vállalkoztak.

Nem kívántuk kötelezővé tenni minden előfizetőnkre a balesetbiztosítást; előfizetőink tetzés szerint választhatnak a módokban, melyek szerint balesetbiztosítással, vagy a nélkül kívánnak lapunkra előfizetni. — A „*Nemzeti Balesetbiztosító Részvénytársaság*“ igazgatóságával kötött szerződésünk szerint mindazon előfizetőink, kik lapunkra balesetbiztosítással fizetnek elő, *halál-esetre 3000 (háromezer) koronára és állandó munkaképtelenség esetére* (a részleges rokkantság kizárásával) *szintén 3000 (háromezer) koronára biztosítatnak* baleset ellen. E biztosítás a vasuti szolgálaton kívül előfordulható balesetre is kiterjed. — Bár ekképen oly nagy kárpótlást nyújtunk baleset esetén előfizetőinknek, illetve azok családjainak, *a minőt eddig egyetlen vasuti lap sem nyújthatott*, mindazáltal lapunk előfizetési ára balesetbiztosítással is oly csekély, hogy *lapunk a legolcsóbb* összes vasuti lapársaink között.

A „Haladás“ előfizetési ára

	balesetbiztosítás nélkül:	balesetbiztosítással:
Egész évre	8 — korona.	14 — korona.
Félévre	4 — „	7 — „
Negyedévre	2 — „	3.50 — „

Bizalommal fordulunk pártolásért vasutas kartársainkhoz s kérjük úgy a vasuti *hivatalnoki és altisztikar, mint a szolgaszemélyzet* lelkes támogatását és jelen előfizetési felhívásunknak minél szélesebb körben való ismertetését.

Miskolcz, 1905. június hó 10-én.

A „Haladás“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Utánzásoktól óvakodjunk!

Csak azon készítmények valódiak, melyek az itt látható védjeggyel vannak ellátva.

Karánsebesi RÁCZ JENŐ

„Arany szarvas”-hoz címzett gyógyszer-tárában

MISKOLCZON

kaphatók 15 év óta közkezdveltségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczkenőcs.** és májfolt ellen, arcz- és kézörnek seiyem-puhaságot ad, teljesen ártalmatlan szer. az arczot a redőktől késő korig megóvjá, egy tévely 1 kor. Hozzá Iris balzsam szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Vénu arczpor, fehér, rózsá és krém színekben, 1 kis dohoz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
 - Pyrethro Salicyl szájessentia** néhány cseppel egyszeri szájjá kölesönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desintolálja és fehérre takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszereimet nem használták és fogfájás van, ajánlatik a kitűnő jó hatású (Pyrethro) sveiczi fog-csepp. 1 üveg ára 50 fillér.
 - Hajerősítő (balzsam) essentia.** Dr. Hebra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készitve a hajhullást és fejbőrkorpasodást meggátolja, valamint egyéb fej-bőrbetegségtől megóv és kellemes illatú fogva szivesen alkalmazatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
 - RácZ Jenő keleti „Balzsam bajszpedrójé”** soha meg nem meg nem avasodó, zsimmentes balzsamokból készitve, igen kellemes illatú, minden bajszszínhez alkalmazható. 1 kis dohoz ára 30 fillér. 1 nagy dohoz 50 fillér.
 - Cannabin** (tyukszembalzsam), biztos hatású és legkényelmesebben alkalmazható szer a tyukszemek és bőrkeményedések és sömörök kiirtására. 1 üveg ára 70 fillér.
- Forgalomban van és közmegeleléredéssel használják a*
- Migrain,** főfájás, nátha ellen bedörzsölő és szároló szer, Jasmín aether 1 üveg 80 fillér.
 - Fagyás ellen** Északi dr. Kepes fagykenőcs. 1 tévely 1 korona. **Hajfestésre** Orientin, 2 üveg 3 korona. Világosabb színre 1 üveg 2 korona.
- Ugy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van: kivanatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetik **Csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva.** A drága külföldi hasonszereket, úgy mennyiségileg, mint minőségileg és olcsóságunkkal fölülmúlják; úgy, hogy általában házi szerek gyáránt legjobban alkalmazhatóak.
- Főraktár: Budapesten TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszer-tára, Király-utca 12. szám.

Czelszerzés kedvéért 2 koronán aluli megrendeléseknél kéretik a szer árán kívül postai portóköltségek fedezésére még 60 fillért a megrendeléssel egyidejűleg beküldeni.

Kisebb rendeléseknél pénz-előre beküldéssel jutányosabban jön.